

Borgmester Hans Tofts skriftlige beretning ved 2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget 2015, onsdag d. 8. oktober 2014

Budgetprocessen

Det er med stor tilfredshed, jeg fremlægger budgettet for 2015 til 2. behandling. Det er for femte år i træk lykkedes at indgå en bred budgetaftale i Gentofte Kommune mellem 17 ud af 19 medlemmer af Kommunalbestyrelsen. Bag aftalen står Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Venstre og Det Radikale Venstre. Ud over ændringsforslaget fra forligsparterne foreligger der i år to andre ændringsforslag fra henholdsvis Enhedslisten og Liberal Alliance.

At det er lykkedes for femte år i træk at indgå det brede budgetforlig, siger noget om et godt samarbejde i Kommunalbestyrelsen i Gentofte Kommune. Når fire partier med hver deres holdninger indgår et budgetforlig, så bliver der naturligvis diskuteret undervejs, men det vidner om vilje til at samarbejde om at finde løsninger til kommunens bedste.

I budgettet er der både nogle nyskabelser og en række tiltag, der ligger i direkte forlængelse af tidligere budgetforlig.

Lad mig starte med fornyelserne: Årets budgetforlig er to-årigt, og det er der flere grunde til. Dels igangsætter og fortsætter vi mange store projekter, som skal følges tæt i et længere tidsperspektiv - det vender jeg tilbage til - og dels ønsker vi at arbejde med budgettet på en ny måde, hvor vi giver kommunens medarbejdere arbejdsro i to år. Det giver mening, når man tager i betragtning, hvor omfattende de store anlægs- og udviklingsprojekter, vi har sat i gang, er.

Investeringsbeholdningen

En anden fornyelse er, at vi er enige om, at vi fremover vil betragte den resterende Nesa-beholdning som en investeringsbeholdning. Investeringsbeholdningen skal anvendes til at finansiere moderniserings- og digitaliseringsprojekter med effektiviseringspotentiale. Effektiviseringsgevinsterne fra gennemførte projekter skal føres tilbage til beholdningen, så beholdningen på sigt bevarer sin værdi til gavn for nye projekter. Nogle af de projekter, som forligspartierne finansierer af puljen i 2015 og 2016, begynder allerede at fylde beholdningen op igen fra 2017. På den måde fastholder vi ånden fra Nesa-strategien.

Fortsat robust økonomi

Forligspartierne er enige om, at Gentofte Kommune fortsat skal have en robust økonomi i balance. Kun ved hele tiden at fokusere på prioritering og effektivisering af kommunens drift kan vi tilbyde

kommunens borgere en høj service og samtidig fastholde det lave skattetryk, som også næste år forventes at være landets laveste.

Det kræver ansvarlighed at fastholde balancen, når kommunen skal sende næsten halvdelen af skatteindtægterne til andre dele af landet. Det er allerede nu meldt ud, at der skal ske ændringer af udligningsordningen fra 2018, men vi ved endnu ikke, hvilke.

Jeg tror, at jeg hvert eneste år, når jeg holder fremlæggelsestalen for årets budget, har brugt ordene effektivisering og prioritering. For sådan er kommunernes virkelighed. Hvis vi ønsker at fastholde en høj service og en ansvarlig økonomistyring, så kræver det disciplin og nytænkning. Og her vil jeg gerne benytte lejligheden til at rose alle kommunens medarbejdere for den dygtighed og fleksibilitet, der kan opleves hver eneste dag på kommunens mange arbejdspladser. Vi, politikere, stiller rammerne til rådighed, men det er kommunens medarbejdere, der på kompetent vis fylder dem ud og sørger for, at alle vores politiske ønsker og prioriteringer føres ud i livet inden for de afsatte rammer.

Indhold i budgetforliget

I de økonomiske rammer, der ligger i dette års budget er der tale om både kontinuitet og fornyelse.

Kontinuiteten kommer til udtryk i de store projekter, som de sidste par års budgetforlig har igangsat. Anlægsprojekterne på Bank-Mikkelsens Vej, Skovshoved Havn og Gentofte Sportspark skal naturligvis færdiggøres, som aftalt. Jeg tror, at vi alle sammen glæder os til at se resultaterne af projekterne og de gode, nye faciliteter, der kommer ud af dem. Det bliver godt for alle vores borgere.

Et andet tilbagevendende tema er æstetik. Gentofte Kommune er en smuk kommune. Med en placering ved skov og hav er meget givet, men vi har som politikere et ansvar for at prioritere æstetik og fremkommelighed, så kommunens borgere har en god oplevelse, når de færdes i kommunen. Det er et emne, som årets budgetforlig adresserer på flere måder. Vi er enige om, at vi fremadrettet skal drøfte en arkitekturpolitik, så kommunen fortsat fremstår harmonisk med respekt for både kulturarv og fornyelse. Vi fokuserer på initiativer for at bevare Gentofte Kommune, som en ren og velholdt kommune, og vi vil fortsat opgradere vejbelæggningerne, hvor de ikke opleves tilfredsstillende. Blot for at nævne nogle af initiativerne.

Andre spændende projekter, der fortsættes, er implementeringen af skolereformen og ibrugtagningen af CIS-bygningerne. Her er der både tale om kontinuitet og fornyelse. Vi har store forventninger til Campusområdet på Hartmansvej og Hellerupvej. Her vil vi skabe et unikt miljø for kommunens unge, så vi kan hjælpe dem til at komme godt på vej ved at fremme mulighederne for talentudvikling, innovation og uddannelse. Vi skal støtte alle de talentfulde unge, der bor i vores

kommune. Både dem, der har fuld fart på deres uddannelse, og de unge, som skal have en ekstra hånd for at komme i gang med at udnytte deres potentiale.

Årets budget har som ofte før i høj grad fokus på børn og unge, men noget af det nye er, at vi ønsker at anskue tilbuddene til de unge på en ny måde. Der skal bl.a. være en mere tværgående tilgang til unges fritidsaktiviteter, så området ses på tværs af klubber, lounges, skolen, kultur- og idrætstilbud. Et af de nye tiltag er, at vi ønsker at lave en 1-årig forsøgsordning med idrætspas, så vi kan tilbyde udsatte børn og unge en mulighed for at dyrke idræt i foreningslivet.

Fremtidens Gentofte Kommune

Ordentlighed, kvalitet og æstetik er en vigtig del af Gentofte Kommunes kendetegn. Vi ser det blandt andet i byrummet, i vores anlæg og bygninger – og vi er stolte over og værner om kulturarven og det grønne udtryk i kommunen. Lige så er vi en innovativ og moderne kommune, der igennem mange år har udviklet velfærden, som få andre i landet. Det gælder både skoler, fritidstilbud, dagtilbud, ældreomsorg m.m.

Gentofte Kommune skal også fremover være en førende digital kommune. Derfor afsøges løbende de nye muligheder, som den teknologiske udvikling åbner. Og arbejdet med at høste og udvide de teknologiske gevinster i forhold til borgerbetjening og administration fortsætter. Det skal være nemt for alle borgere at komme i kontakt med Gentofte Kommune. Størstedelen af vores borgere forventer at kunne klare deres kontakt med kommunen, når og hvor det passer dem. Og fra 1. januar skal post til og fra borgerne være digital. Derfor er der i 2015 fortsat fokus på at gøre det nemmere og hurtigere for borgerne at få adgang til personlige data og selvbetjening 24-7-365 dage om året via pc, smartphones og tablets.

Samtidig skal der fortsat være nem adgang til, at man kan møde op på rådhuset eller ringe til kommunens kontaktcenter, hvis man foretrækker at tale med en medarbejder.

Telefonbetjeningen skal optimeres og udvikles, så borgerne så vidt muligt får svar på deres henvendelse hos den første, de møder i telefonen. Det er vigtigt, at de borgere, der har brug for det, kan få hjælp til at bruge de digitale kanaler.

Der er to temaer, som går igen i tænkningen på tværs af Gentofte Kommune: "effektivisering" og "teknologi". Det gør de, fordi effektiviseringer og teknologi er tæt knyttet sammen og vil blive endnu tættere knyttet i den kommende tid.

Den teknologiske udvikling giver nye muligheder for at udvikle og effektivisere vores service. Og netop nye muligheder er kærkomne i en kommune, som i høj grad har udnyttet de traditionelle effektiviseringstiltag, der gør Gentofte til en af Danmarks billigst administrerede kommuner.

Udvikling og effektivisering kommer ikke af sig selv. Det kræver investeringer i teknologi og ikke mindst i kompetencer og nye arbejdsmåder. I Gentofte Kommune er vi stedse fokuseret på at udnytte muligheden for at investere i effektivitet og service. Ved fremadrettet at se NESA-

midlerne som en investeringsbeholdning, har vi muligheden for at finansiere effektiviseringer, som tjener sig hjem og derved skaber grundlag for flere fremtidige investeringer til glæde for kommunens virksomheder og borgere.

Der er store potentialer i at bruge teknologier også på de store serviceområder. På skoleområdet skal teknologien understøtte intentionerne i skolereformen i forhold til børns læring og lærernes samarbejde. Desuden udbredes velfærdsteknologien fra et primært fokus på træning og selvhjulpethed på ældreområdet til også at omfatte løsninger til fysisk og psykisk handikappede børn og voksne. Også børn og unge i sårbare positioner kan få forbedret deres livskvalitet via apps til læring og livet. I forhold til den fysiske kommune følges mulighederne for at gøre bygninger mv. "smartere" fx ved hjælp af sensorer og de data, som de genererer.

Medarbejderne som drivkraft

Der er brug for, at vi fortsat har dygtige og engagerede medarbejdere. Det er forudsætningen for, at vi kan fortsætte udviklingen af opgaveløsningen sammen med borgerne. Der er derfor fortsat fokus på, at Gentofte Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor ledere og medarbejdere oplever at kunne bruge deres potentialer, og hvor der er rum til at udvikle sig.

Der er store ændringer i forventningerne til den måde, den kommunale velfærd leveres på. Det skaber hele tiden forandringer i den måde, arbejdet skal udføres på. Det betyder også, at den fagprofessionelle identitet er under forandring og ledere og medarbejdere skal rustes til at bruge sig selv på nye måder. Derfor er det vigtigt at fastholde fokus på kompetenceudvikling, således at medarbejdere, ledere og organisation er tilstrækkeligt robuste til at de kan præstere og trives i en kompleks hverdag, hvor der løbende sker ændringer.

Lederne har en særlig opgave i at rammesætte forventningerne til fremtiden. Derfor vil vi fortsat have fokus på at sikre, at lederne er klædt på til denne opgave.

Derudover har vi det seneste års tid arbejdet på at etablere et endnu tættere samarbejde mellem ledelse og tillidsrepræsentanter i projektet "Fremtidens tillidsrepræsentant og leder". Projektet har vist sig at tjene til inspiration for mange andre kommuner og fortsættes som en væsentlig del af organisationens udvikling.

Aktive borgere og fællesskaber

Fremtidens kommune sætter fokus på borgernes ansvar for deres eget og deres nærmestes liv. Alle skal spille en aktiv rolle, naturligvis med udgangspunkt i egne ressourcer. Kommunens opgave bliver i højere grad at støtte borgerne til at hjælpe sig selv.

I fremtidens kommune engagerer alle sig i at skabe aktiviteter og løse opgaver, der hvor de bor. Vi skal skabe gode betingelser for at engagement kan blomstre, og tilbyde relevant og differentieret støtte til forskellige initiativer. Kommunen skal udvikle og bakke op om aktive borgere ved at

tilbyde hjælp, råd og vejledning. Økonomisk støtte til projekter kan søges i de eksisterende puljer indenfor social-, kultur- og fritidsområdet.

Borgere med handicap, sindslidende og socialt udsatte

Borgere med handicap eller sindslidelse og socialt udsatte skal have et relevant tilbud af høj kvalitet. Tilbuddet skal så vidt muligt være tilgængeligt i borgerens nærområde.

Gentofte Kommunes Handicappolitik handler om lige rettigheder, fællesskab og medborgerskab. Politikken skal præge udviklingen på handicap- og psykiatriområdet fremover og støtte op om, at borgere med handicap eller psykisk sygdom har et for dem meningsfuldt liv, hvor de kan deltage i og bidrage til fællesskabet.

Med et stærkt fokus på rehabilitering arbejder vi på at styrke den enkeltes evne til at mestre helbredsrelaterede og sociale problemer.

Det fælles grundlag

I foråret 2013 vedtog vi derfor en plan for socialpsykiatrien i vores kommune, kaldet "Det fælles grundlag". Formålet er at tilbyde helhedsorienterede løsninger. Det fælles grundlag har syv bærende principper for den indsats, der ydes til borgere med en psykisk sygdom. Fælles for principperne er, at indsatsen skal fremme og støtte et rehabiliterende og inkluderende perspektiv, der understøtter den enkeltes recoveryproces.

Vi er nu i gang med implementeringen af "Det fælles grundlag" og som led heri er Social & Handicap i gang med at reorganisere tilbuddene i socialpsykiatrien, så de endnu bedre end i dag kan understøtte vores arbejde med at hjælpe flest mulige borgere til "at kunne selv".

For at understøtte implementeringen afsætter vi 1 mio. kr. i anlægsbudgettet til etablering af et socialpsykiatrisk støttecenter i Drosselbo (ved Egebjerg). Støttecenteret skal være base for bostøtterne og støttekontaktpersonordningen og skal varetage rådgivning til borgere med psykisk sygdom. Der skal indrettes en café, og vi forventer, at støttecenteret vil åbne mulighed for at bygge videre på de gode erfaringer med fælles gruppeforløb om for eksempel IT og sunde madvaner på tværs af målgrupperne i hjemmevejlederteamet og socialpsykiatrisk team, og at vi med støttecentret som omdrejningspunkt i endnu højere grad kan få kontakt til unge med psykiske udfordringer.

For at styrke borgernes retssikkerhed og fokusere på en sammenhængende og helhedsorienteret indsats er vi i gang med at styrke myndighedsarbejdet på handicap og psykiatriområdet. Som metode til sagsbehandling har Social & Handicap i samarbejde med en række andre kommuner, KL og Socialstyrelsen indført Voksenudredningsmetoden med en fælles systematisk tilgang. Gentofte Kommune har sammen med en række andre kommuner været primus motor for udviklingen af

metoden. IT-løsningen digitaliserer Voksenudredningsmetoden og har været i udbud, og vi er nu i gang med at implementere løsningen.

Velfærdsteknologier er også i fokus. Velfærdsteknologiske løsninger skal være med til at øge borgernes uafhængighed af andres hjælp og forbedre arbejdsmiljøet for vores personale. Derfor arbejder kommunen til stadighed med at afprøve og indføre velfærdsteknologi på vores tilbud. Med den pulje, vi har afsat til velfærdsteknologiinitiativer, øger vi mulighederne for at lykkes med at levere en moderne og effektivt service til vores borgere.

Bank-Mikkelsens Vej

Både kommunens indsats og de fysiske rammer, som kommunen tilbyder, skal være fleksible både i omgang, tid og tilgængelighed, så der tages højde for, at borgerens evne til mestring af sygdom eller handicap ændrer sig over tid.

I forbindelse med årets budgetforlig har forligspartierne bekræftet over for hinanden, at vi står fuldt ud bag færdiggørelsen af projektet: "Det gode liv i nye rammer". Vi glæder os over de gode forhold, vi fremadrettet vil kunne tilbyde nogen af vores svageste borgere - både børn og voksne. Projektet vil resultere i en modernisering og udbygning af de fysiske rammer for sociale institutioner på børneområdet og dag- og botilbud på voksenområdet på Bank-Mikkelsens Vej samt opførelsen af de almene familieboliger. Vi ser frem til resultatet af den arkitektkonkurrence, som udskrives for området i efteråret 2014. Vi vil gerne understrege vigtigheden af, at projektet dels bidrager til en modernisering af institutionerne og tilbuddene på Bank Mikkelsens Vej for de nuværende beboere og brugere, men også at vi bygger med en fleksibilitet, så de fysiske rammer også vil kunne rumme fremtidens behov.

En stor styrke ved moderniseringsprojektet er, at det åbner området, så der skabes sammenhæng og mulig synergi med det øvrige Vangede. Som en del af projektet etableres en dialogproces med alle interesserede i lokalmiljøet for at få input til aktiviteter og nye fællesskaber, som både respekterer de nuværende beboere og brugeres særlige behov.

Forebyggelse, rehabilitering og pleje

Gentofte Kommune vil være blandt de førende aktører i det nære sundhedsvæsen. Det handler om at skabe et sundhedsvæsen, hvor patienterne oplever, at almen praksis, sygehusene og den kommunale plejesektor samarbejder og sikrer gode, sammenhængende patientforløb. En del af denne indsats skal udmøntes i de kommende sundhedsaftaler (Sundhedsaftale III) mellem Region Hovedstaden og kommunerne. Det handler også om, at det nære sundhedsvæsen i højere grad skal medvirke til at forebygge indlæggelser på sygehus.

Genoptræning og rehabilitering

I budget 2015 afsættes der midler til at udbygge genoptræningsområdet. For at kunne yde den vigtige og optimale service til borgere med behov for genoptræning og rehabilitering, hvad enten målet er større selvhjulpenhed eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet, skal de nuværende faciliteter udbygges. De afsatte midler vil også dække behovet for øget kapacitet i form af flere medarbejdere til indsatsen.

Vi fortsætter med vores fokus på 'Træn dig fri' – hverdagsrehabilitering - som omdrejningspunktet for den måde, vi som kommune yder servicen overfor borgeren på. Vi hjælper borgerne til i højere grad at være selvhjulpen og derved opnå en mere uafhængig hverdag. Kommunen er i fuld gang med at kompetenceudvikle alle medarbejderne på ældreområdet til at kunne møde borgeren på den nye måde. Med denne budgetaftale styrker vi den igangsatte kurs på ældreområdet. Hidtil har målet været at træne borgere, så flere kunne blive *uafhængige* af hjælp. Med udbygningen af hverdagsrehabiliteringen vil målet fremover *også* være at tilbyde træning til borgere, som kan opnå *delvis selvhjulpenhed* og borgere, hvor der er potentiale til at *vedligeholde* deres funktionsniveau således, at det forbliver stabilt.

Nye tilbud til vores ældre borgere

Regeringen lancerede i 2014 en ældrepulje på en mia. kr. til projekter i kommunerne. Med midler fra puljen er vi i Gentofte Kommune i fuld gang med at iværksætte nye borgernære indsatser som for eksempel en akut sygeplejefunktion, der blandt andet skal medvirke til at undgå forebyggelige indlæggelser. Et træningsteam, der muliggør en ny fase af hverdagsrehabiliteringen, er til rådighed også i 2015. For de midler som Gentofte Kommune er tildelt i 2015 - ca. 14,6 mio. kr. - skal vi sikre driften af de allerede igangsatte initiativer, vi modtog midler til fra puljen i 2014. Men derudover vil der være 'frie midler', som vi har reserveret til nye indsatser til gavn for især de svageste ældre. Det nye i 2015 bliver introduktionen af en klippekortsordning med 4 årlige klip á 2 timer, der skal give hjemmehjælpsmodtagere med personlig pleje mulighed for selv at få ledsagelse til selvvalgte aktiviteter ud af hjemmet – det kan f.eks. være cafebesøg, gåture eller biografbesøg. Formålet er at give nogle af vores svageste borgere mulighed for at komme ud af egen bolig i en tryk ramme. Der er også afsat midler til en aktivitetsuge for beboere i alle plejeboliger og vore dagcentergæster – vi har gjort det med succes på børneområdet, men vil nu også afprøve det på ældreområdet. Det bliver en uge, hvor vi sætter tryk på aktiviteter med et kulturelt og aktivitetsorienteret islæt.

I hjemmeplejen og i plejeboliger med hjemmehjælp styrkes og systematiseres den tidlige opsporing af begyndende tegn på sygdom og funktionsnedsættelse hos de borgere, der besøges. De begyndende tegn kan være de første varsler om et forløb, der kan lede til indlæggelse på hospital. Indlæggelser som med en tidlig indsats kunne være undgået. Medarbejderne systematiserer deres hverdagsobservationer, som indsamles via en app og præsenteres på en skærm, så der kan ske en faglig vurdering med henblik på at sikre tidlig handling.

Vi arbejder samtidig videre at udnytte mulighederne i velfærdsteknologien. Både på træningsområdet for at muliggøre hjemmetræning, der giver borgerne større fleksibilitet for at planlægge egen træning, og på ældreområdet, hvor nye lifteknologier tages i anvendelse for at understøtte kvaliteten i plejen og effektiv drift.

Erhverv, arbejdsmarked og overførselsindkomster

Et beskæftigelsesområde i forandring

Allerede sidste år så vi de første tegn på lysning for arbejdsmarkedet, og selvom fremgangen er moderat, synes den at vare ved. Vi ser ikke længere de fald i beskæftigelsen, som vi oplevede i årene efter 2008.

Beskæftigelsesområdet har gennem de senere år været gennem en række reformer, og vi er i Gentofte Kommune nået langt med at implementere dem. 2015 vil nok bringe nye reformer, men det vil også blive et år, hvor vi implementerer allerede kendte reformer, og hvor vi forhåbentlig kan se resultater af dette reformarbejde, der skal gøre indsatsen bedre for vores borgere. For målet er det samme: Vi skal sikre, at flest mulige borgere har en stabil og varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og vi skal medvirke til, at virksomhederne sikres den relevante arbejdskraft.

Vi skal fremadrettet have et endnu stærkere fokus på at inddrage borgeren i eget forløb, uanset om det er ledighedsforløb, et sygdomsforløb eller et afklaringsforløb. Vi har altid lagt vægt på at inddrage borgeren, men nu skal vi i højere grad vejlede borgerne til selv at tage ansvar og selv at vurdere, hvordan den enkelte bedst kommer videre. Borgeren skal deltage mere aktivt i løsningen på egne udfordringer.

Det samme gælder, når vi i 2015 styrker borgerens mulighed for at gøre brug af digitale løsninger. Hvor det er muligt, skal vi tilbyde digitale selvbetjeningsløsninger. Eksempelvis vil borgerne selv kunne booke møder med sagsbehandleren, så mødet afholdes på et tidspunkt, som passer borgeren. Det giver øget ansvar og bedre resultater.

En anden tendens, der har slået igennem på beskæftigelsesområdet de senere år, er, at indsatsen over for borgerne skal være tværfaglig og koordineret. Vi ser det i reformerne, og i Gentofte Kommune gør vi det allerede i det daglige arbejde. Vi har gode erfaringer med en tværfaglig indsats i forhold til unge, integrationsborgere, udsatte ledige og en række andre grupper. For sygemeldte borgere vil fastholde og udvikle den tværgående indsats mellem Jobcenter og Tranehaven, der sikrer en koordineret og sammenhængende indsats, ligesom vi for borgere med sociale udfordringer vil skabe en tættere kobling af beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats.

Attraktiv kommune at drive virksomhed i

En fornuftig beskæftigelsesindsats kan ikke stå alene.

Gentofte Kommune vil fortsat være en attraktiv kommune at drive virksomhed i. Erhvervslivet er en central del af kommunen og har betydning for kommunens økonomi og udvikling. Vi har derfor en fælles grundlæggende interesse i, at byens erhvervsliv trives.

Gentofte Kommune vil i løbet af 2015 udarbejde en erhvervspolitik med fokus på erhvervsfremme og Gentofte Kommune som serviceleverandør overfor erhvervslivet. Vi vil fortsætte vores samarbejde og den tætte dialog med erhvervslivet, som grundlaget for den strategiske udvikling af erhvervsområdet. Målet er, at virksomheder i Gentofte Kommune fortsat kan drage fuld nytte af deres placering i Gentofte Kommune, og samtidig drage fordel af de regionale initiativer og muligheder.

Gode erhvervsvilkår og en fornuftig beskæftigelsesindsats står centralt for at sikre den arbejdskraft, som virksomhederne har brug for samt uddannelse og beskæftigelse til kommunens borgere.

Det bedste børne- og ungeliv!

I Gentofte Kommune har vi en ambitiøs vision: "Ethvert Gentoftebarn og enhver Gentofte ung lever et godt børne- og ungeliv, der skaber grundlag for et godt voksenliv". Visionen sætter rammen for, hvordan vi møder børn og unge og betyder at indsatser tilrettelægges med henblik på at understøtte sammenhæng i et 0-18 års perspektiv, herunder fokus på sammenhæng mellem børn og unges læringskompetencer, personlige og sociale kompetencer og deres sundhedskompetencer. Der skal være sammenhæng i indsatser for børn, unge og familier, uanset hvilken situation de befinder sig i. Det er desuden vigtigt, at alle børn og unge oplever glæden ved at indgå i fællesskab.

Tryghed, Leg og Læring - Børn forandrer verden

Vi ønsker den bedste kvalitet for børn i Gentofte Kommune. Fortsat udvikling af en mere bæredygtig struktur på dagtilbudsområdet er en af vejene til dette og er derfor en højt prioriteret indsats. Arbejdet med denne udvikling tager afsæt i tydelige kvalitetskriterier, der understøtter høj kvalitet i alle dagtilbud, den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne og gode rammer for en attraktiv arbejdsplads – for medarbejdere og ledere. Alle ledere af kommunens 66 dagtilbud kommer ved udgangen af oktober med deres første bud på, hvordan området bliver mere bæredygtigt. Så kommer der et samlet udspil for området i starten af det nye år.

En forudsætning for den bedste kvalitet er også et konstant fokus på de enkelte barns trivsel. I projektet Kvalitet i Børnehøjde – et dokumentations system der i 2014 er taget i anvendelse på alle institutioner – har vi nu et stærkt fundament for at understøtte realisering af visionen, med fokus på det enkelte barns læring, udvikling af sociale- og personlige kompetencer og barnets sundhed.

Der er endvidere fortsat fokus på børns udvikling af sprog, børns motoriske udvikling og udvikling af børns digitale kompetencer med henblik på at skabe optimale læringsforhold for børnene. Desuden er fællesskaber et vigtigt fokusområde.

Læring uden Grænser!

På skoleområdet er der fokus på synlig læring samt udfordring, udvikling og fremdrift i den enkelte elevs læring i alle aktiviteter, og skolereformen er en anledning til at forstærke arbejdet med at udleve visionen Læring uden Grænser.

Med henblik på at understøtte med størst mulig effekt, at ethvert barn og ung lærer uden grænser – at de udnytter og udvikler deres ressourcer og potentialer optimalt - tilbydes alle lærere og pædagoger på 6-16 års området kompetenceudvikling og efteruddannelse. Denne kompetenceudvikling sker blandt andet i samarbejde med tre andre kommuner (Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Gladsaxe) med hovedvægt på:

Synlig læring, som er en læringsstrategi, der har fokus på det enkelte barn. Strategien skal være med til at sikre at alle børn lærer mere. Synlig læring betyder fx at alle børnene og de unge kender til egne faglige og personlige mål og samtidig ved, hvad der skal til for at opnå målet. Vi ønsker at styrke et mindset, der tager udgangspunkt i, at alle børn kan rykke sig, og i et paradigmeskifte fra undervisning til læring. Alle Gentofte Kommunes ca. 1000 lærere og pædagoger, faglige ledere samt skoleledere indgår i kompetenceudviklingen.

Fremtidens Elevplan er et stærkt fundament for at understøtte tilgangen med fokus på det enkelte barns potentialer og udvikling – herunder også fokus på barnet og den unges dannelse og udvikling af identitet, som et afgørende fundament at gå fremtiden i møde på.

Derudover er der på skoleområdet mange målrettede særlige indsatser, der bærer i samme retning af indfrielse af visionen, med det mål at enhver ung gennemfører en ungdomsuddannelse og er parat til videre uddannelse eller job, herunder Fodbold-fulton, Masterclass-forløb for elever med særlige talenter, over 100 spændende valgfag for udskolingen på tværs af skolerne, forsøg med særlige udskolings- og ungdomsuddannelsesforløb fra 8. klasse til 3. g., Eliteidrætsskole, Demokratiskolen, mv.v.

Vi ønsker, at børn og unge oplever glæden ved at indgå i fællesskaber. Derfor er der fortsat fokus på fællesskab og støtte til børn med særlige behov – et konstant innovationsarbejde for at finde nye, bedre og billigere løsninger med høj kvalitet, herunder kompetenceudvikling i forhold til Fællesskab og inkluderende pædagogik. Et særligt fokusområde for det kommende år er den specialpædagogiske indsats. Fællesskabet i skolen skal styrkes, således at så mange børn som muligt kan inkluderes i et skoletilbud i en normalskole, således at de børn bliver i deres nærmiljø.

Vi ønsker at understøtte udvikling af de eksisterende læringsmiljøer, herunder mere fleksibel indretning af fællesarealer og faglokaler samtidig med en helhedsløsning, med dobbelt-udnyttelse

af de fysiske miljøer, så kapaciteten kan udnyttes gennem hele dagen - både til læringsmiljøer for børn og unge og til forberedelse for vidensmedarbejdere.

Ung og I gang!

Alle unge i Gentofte Kommune skal gennemføre en ungdomsuddannelse og udfordres til toppen af deres potentiale, så de er klar til videreuddannelse eller job. Derfor arbejdes der med at tydeliggøre en ny politisk vision for arbejdet – på tværs af de politiske fagudvalg og med Børne- og Skoleudvalget og Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget som trækraft. Samtidig realiseres "Ledetråde for det gode ungeliv" som fælles afsæt for Gentofte Kommunes ungeindsatser.

Campus

I forlængelse af budgetaftalen for 2014 har Gentofte Kommune erhvervet sig bygninger på Hellerupvej, som frem til august 2016 huser Copenhagen International School. Ønsket er at sætte endnu større fokus på det erhvervsrettede i de unges uddannelsesforløb og at understøtte ambitionen om, at alle unge har bedre mulighed for at gennemfører en anvendelig ungdomsuddannelse.

Sammen med CAMPUS skal den nye skole fungere som kommunens kompetencecenter for innovation og iværksætteri. Gennem partnerskaber med virksomheder, organisationer og andre uddannelsesinstitutioner er ambitionen at skabe et helt unikt lærings- og iværksætermiljø, hvor elever fra både folkeskoler og ungdomsuddannelser kan være i tæt kontakt med erhvervslivet og andre samfundsaktører. Samtidig skal udbygningen af campus-tankegangen omkring Ungdomsskolen og Hartmannsvej fortsætte, og der skal skabes sammenhænge med aktiviteterne på Hellerupvej.

Som led i Erhvervsuddannelsesreformen opretter kommunen en 10. klasse, der er rettet mod erhvervsuddannelserne, obligatoriske introduktionskurser for eleverne i 8. klasse og fokuseret vejledningsindsats i udskolingen.

Ungecenter Gentofte vil fortsætte det udviklingsarbejde, der er blevet indledt i 2014, med at tilrettelægge en forebyggende og tværfaglig indsats med henblik på, at unge uden en gennemført erhvervskompetencegivende uddannelse kommer i gang med og gennemfører en uddannelse. Ungecentrets vejledningsindsats vil medvirke til, at unge på uddannelseshjælp vælger uddannelse på et oplyst grundlag, så risikoen for frafald mindskes.

Også unge i sårbare og udsatte positioner skal understøttes i at gennemføre en ungdomsuddannelse. Derfor skal der fortsat arbejdes med en mangfoldighed af forskellige tiltag og veje til at støtte dem, som f.eks Særtog til Uddannelse, ViTo, brug af mentorer og Kvisten – et tilbud til unge med psykiske udfordringer.

Aktiviteter for unge

Med ejerskab og medbestemmelse bliver de unge en central ressource og drivkraft for deres egne aktiviteter. Derfor skal tilbud til unge fortsat skabes og drives med afsæt i, at de unge kan, vil og skal selv. Skaterområdet Helligdommen, Musikbunkeren og det Det Grå Pakhus på Teglgårdsgrunden er eksempler på, at en lyttende og involverende tilgang giver målrettede tilbud, som de unge har lyst til at bruge og får udbytte af, blandt andet i form af fællesskab og identitet.

De unge skal også være med i udviklingen af fremtidens byer. Derfor er Gentofte Kommune medunderskriver af Charter for unges deltagelse i byudvikling og samfundsplanlægning. Gennem styrket dialog mellem politikere, unge og kommunens medarbejdere kvalificerer de unges perspektiv udviklingen. For at styrke samskabelsen og gøre vejen fra ide til handling så kort som mulig, skal de unge have mulighed for at få vejledning i forhold til konkrete projektforslag.

Idræt og fritid for alle!

Det skal være nemt og inspirerende at bevæge sig i Gentofte Kommune. Vi vil derfor fortsætte med at skabe de bedste rammer for et aktivt og varieret idrætsliv for alle - både for foreningerne og den selvorganiserede idræt.

Vi skal understøtte en times motion for ethvert barn og enhver ung – og hjælpe borgerne i Gentofte Kommune til at understøtte hinanden. Her kan kommunen bidrage med ideer til aktiviteter, som fx på hjemmesiden www.GangiGentofte.dk. Hvor der er forslag til aktiviteter for borgere i alle aldre. Kommunen kan også bidrage ved at udbygge øvrige idrætsfaciliteter som fx bevægelsesklare områder ved Dyssegårdsparken og Kildeskovshallen.

Vi fortsætter udbygningen af Gentofte Sportspark med etableringen af inden- og udendørs skateranlæg, de nye sportshaller, et forbedret fodboldstadion og nye faciliteter til skoleatletik.

Vi skal modernisere rideklubbernes anlæg, således at de overholder kravene i ny lov om hestehold.

Og vi skal fortsætte moderniseringen af Palladium ved Hellerup Havn, så klubberne får de planlagte forbedringer.

Vi vil give både bredden og eliten de bedste betingelser, og derfor udvikle tilbud til begyndere i alle aldre i samarbejde med foreningerne samt fortsætte med at udvikle tilbuddene til talenterne på Bakkegårdsskolen og de tre gymnasier med idrætsordning.

Strategi for bevægelse i alle planer

Byens fysiske udformning har en essentiel indflydelse på bevægelse i dagligdagen og derved sundhed. Muligheder for bevægelse i byens rum, i grønne områder og langs kysten er desuden medvirkende til at give en levende by og et godt bymiljø. Ved at tænke bevægelse ind i en

strategisk sammenhæng er det muligt, at bevægelsesaspektet kommer med helt fra begyndelsen ved budgetlægning og planlægning og til anlæg og drift af diverse projekter – også dem hvor bevægelsesaspektet ikke er det primære formål. En strategi for bevægelse i alle planer vil kunne understøtte, at der gøres noget særligt for de selvorganiserede motionister og for børn og unge.

Kultur

Åbent bibliotek og udvidelse af Jægersborg Bibliotek

Der er rigtig mange gode erfaringer med åbne biblioteker i Gentofte Kommune og med den fleksibilitet, de giver borgerne. I 2015 udvides ordningen til også at gælde Gentoftegade Bibliotek. Herefter er det kun Ordrup Bibliotek, som ikke kan benyttes udenfor den betjente åbningstid. Adgangsforholdene her er vanskeligere at ændre, men i løbet af 2015 skal der findes en løsning på, hvordan biblioteket i Ordrup også kan blive til et åbent bibliotek.

Jægersborg Bibliotek har fungeret som åbent bibliotek i en årrække, og Jægersborg Biblioteks Venner har udtrykt ønske om at tilbygge et aktivitetsrum, der skal skabe endnu bedre rammer om brugen af biblioteket. I løbet af 2015 skal venneforeningen og biblioteket i samarbejde udvikle en aktivitetsprofil for rummet, og i 2016 skal der etableres et nyt aktivitetsrum.

Charlottenlund Slot

I 2015 skal mulighederne for at benytte Charlottenlund Slot til kulturelle formål undersøges, da de nuværende lejere forventes at fraflytte slottet ved udgangen af 2016. Der skal opstilles forretningsmodeller for driften med den klare præmis, at slottets istandsættelse, indretning og bygningsdrift er udgiftsneutralt for Gentofte Kommune.

Det grå Pakhus

I sidste års budgetaftale blev der afsat midler til at etablere Det grå Pakhus som brugerstyret, kreativt værksted for unge i sommermånederne. Det har været en stor succes. Da målgruppen er i en alder, hvor interesser og sociale sammenhænge hurtigt kan skifte, bliver der i 2015 ansat en kreativ og organisatorisk medarbejder nogle timer ugentligt i perioden april til og med september. Den pågældende medarbejders rolle bliver at agere kreativ sparringspartner samt at sikre en overlevering og genopstart fra år til år.

Kunst i det offentlige rum

Gentofte Kommune er rig på både historiske monumenter og mindsten, klassiske og moderne skulpturer og bygningsværker med kunstneriske relieffer og udsmykninger. Værkerne er nøje udvalgt og forbundet med de steder, de er placeret. Bogbørserne er en nutidig vinkel på kunst i det offentlige rum; her involveres borgerne direkte i selve funktionen og brugen af værket.

Når borgere henvender sig til Gentofte Kommune med forslag om kunst i det offentlige rum, er der en stærk tradition for at samarbejde om, hvordan idéen kan blive til virkelighed. Gentofte Kommune skal fortsat imødekomme borgernes initiativer til at præsentere kunst af høj kvalitet i det offentlige rum.

Øget adgang til kulturhistoriske bygningsværker

Den lokale kulturarv skal være vedkommende. Derfor er det værdifuldt, når de kulturhistoriske bygningsværker, der ikke ejes af Gentofte Kommune, men som rummer en vigtig del af Gentoftes historie, er tilgængelig for borgerne.

På Bernstorff Slot formidles kultur og historie, når slottet er ramme for Det Kongelige Teaters sommerballet, deltager sammen med kulturinstitutionerne under Sommerjazz og har tilbud til børnefamilier under Kultur & Festdage. På Garderhøjfortet kan borgerne engagere sig aktivt i den lokale kulturhistorie med en legende tilgang til historien. På det tidligere Danmarks Akvarium har en række kulturelle aktiviteter vist sig mulige bl.a. foredrag, koncerter og udstillinger. Bellevue Teatret, Sølyst, Ordrupgaard, Schäffergården udgør ligeledes værdifulde kulturhistoriske rammer om kulturelle aktiviteter i vores kommune.

De fysiske rammer i Gentofte Kommune

Det grønne Gentofte

Gentofte er en attraktiv kommune med mange grønne områder - skove, parker, moser, naturområder, rekreative områder, veje med et grønt "vejbillede" af træer og beplantning og grønne cykelruter. Vi ønsker at fastholde og udbygge de grønne naturværdier. Derfor indtænkes træer og grønne "pletter" i størst muligt omfang ved fornyelse af bydelscentrene. Og ved renovering af veje, fortove og cykelstier gives et grønt præg på udvalgte steder, hvor det er muligt.

Gentofte Kommunen vil sammen med borgerne sætte endnu mere fokus på kommunens grønne rammer og identitet. Det skal ske med afsæt i den grønne strukturplan og ved at udarbejde en plan for plantning af træer og andre grønne elementer i byrummet. Borgerne har mulighed for at oprette vejlaug, der bekoster plantning af træer på en vej for at forskønne vejens udseende. Efter de første tre år vedligeholder kommunen de plantede træer.

Bellevue

Bellevue er et vigtigt rekreativt område i Gentofte Kommune. Fase 1 af Helhedsplanen for Bellevue er gennemført og var færdig til Skt. Hans 2013. Fase 1's målsætning var at forbedre strand- og badekvaliteten og samtidig at reducere den bølgepåvirkning af Arne Jacobsens bygninger, som i de senere år var taget til. Stranden er i den forbindelse blevet ca. 12 m. bredere, der er etableret tre forlande med bænke, belysning og de gamle livreddertårne er istandsat og genplaceret på forlandene.

Den næste fase vil omfatte: En fugtsikring og revitalisering af de sydligst beliggende "kamtakkede" bygninger. Opgradering af overløbsbygværket i samarbejde med Nordvand, herunder med etablering af badebro, bænke m.v., der passer ind i helhedsbilledet på Bellevue Strand. Endvidere vil adgangsforholdene blive forbedret med etablering af en rampe ved overløbsbygværket, og der vil blive etableret stisystem. Arbejderne på bygninger og overløbsbygværket forventes udført i 2015, mens stisystemer forventes udført i 2016.

Skovshoved Havn

Udvidelsesprojektet ved Skovshoved Havn skrider fremad. Når projektet er færdigt i 2015 med 325 nye bådpladser vil det samtidig bidrage med nye rekreative muligheder for borgerne i Gentofte Kommune med nye faciliteter til bl.a. kajakpolo, vinterbadning, vandski og rekreative områder.

Kvalitet i veje, fortove og cykelstier

Det er vigtigt at vedligeholde infrastrukturen - veje, cykelstier, fortove og pladser - med fokus på bæredygtighed, æstetik, trivsel og sikkerhed. Derfor er der vedtaget en strategi for vedligeholdelsen af belægningerne, der sikrer, at vejnettet løbende vedligeholdes, således at der ikke sker en nedbrydning af vejene med kostbare renoveringer til følge.

Som i det øvrige hovedstadsområde graves der meget i Gentofte Kommune. Det skyldes blandt andet den store udrulning af fjernvarme, som giver borgerne mulighed for at spare penge på varmeregningen og gavner miljøet i form af mindre CO2 udledning. Desuden udbygges spildevandsnettet, og der sker en separering af regnvand og spildevand for at sikre os mod fremtidige oversvømmelser ved ekstrem regn og stormflod. Hertil kommer, at kommunen hvert år gennemfører en række trafiksikkerhedsprojekter - anlæg af cykelstier, rundkørsler, fartdæmpende foranstaltninger mv - som skal fremme trafiksikkerheden.

Gravearbejderne kan ikke undgå at skabe forstyrrelser i vejnettet, mens de står på. Det kan heller ikke undgås, at det efterfølgende kan ses, når en vej har været gravet op, og asfalten er blevet reetableret. Derfor skal der fokus på, at vejene reetableres så optimalt som muligt, således at kørekomforten for bilister og cyklister bevares.

Kvalitet i kommunens bygninger

Gentofte Kommune skal fortsætte den løbende vedligeholdelse af kommunens bygninger. Vi har gennem en længere periode haft ekstra fokus på vedligeholdelse for at sikre, at kommunens bygninger er på et solidt vedligeholdelsesniveau. Nu gælder det om at sikre, at kommunens ejendomme fremadrettet fastholdes på dette vedligeholdelsesniveau. I løbet af 2015 kvalificerer og dokumenterer administrationen grundlaget for det budgetmæssige vedligeholdelsesbehov.

Klima

Vi har flere gange også i Gentofte Kommune oplevet, hvor vigtigt det er at have fokus på klimatilpasning, herunder håndtering af oversvømmelser ved skybrud og havvandsstigninger. Derfor skal vi tage klimaudfordringen alvorligt. Det gør vi gennem implementering af kommunens kommende Spildevandsplan og indenfor de ni særlige risikoområder for oversvømmelse, der er udpeget i tillæg til Kommuneplan 2013 – Klimatilpasning for Gentofte Kommune. Der skal konkretiseres løsninger for de ni risikoområder i perioden 2015-2019. Indledningsvist skal borgere og virksomheder mv. i risikoområderne inddrages.

Indsatsen om klima- og bæredygtighed – fx reduktion af CO₂ - skal fortsat ske i samarbejde med borgere og virksomheder med henblik på at fremme miljø- og klimavenlig adfærd fx bæredygtig transport - cykel frem for bil. Den kommende indsatsplan for grundvandsbeskyttelse skal implementeres i 2014-2018.

Visionen for Gentofte Kommune

Også i år vil jeg slutte af med visionen for Gentofte Kommune - et godt sted at bo, leve og arbejde. Det er den vision, vi politikere hele tiden skal holde os for øje, for den er grundlaget for vores arbejde. Det er igen i år lykkedes at lave et budget, hvor der er fokus på, at visionen skal gælde for alle borgere i Gentofte Kommune.